

Sana Meydan Okuyorum • Suat Duman

Gizemli Maceralar Koleksiyonu • Mars Vulpes dizisi 2 •

Resimleyen: Yusuf Tansu Özel • Çocuk Kitaplar • Roman • 88 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

SOSYAL İLİŞKİLER • DİLİMİZİN ZENGİNLİĞİ • İLETİŞİM • DUYGULAR • ERDEMLER

dedektiflik • okul • tiyatro • araştırmak • iz sürmek • tarih • bilmece • gizem • arkadaşlık •

aklını kullanmak • oyun • sorumluluk • farklılıklar • öğretmen-öğrenci iletişimi • dayanışma • kardeşlik

Güneşli Kitaplığı'nın 30. yılına özel **Gizemli Maceralar** koleksiyonunun ilk dizisi olan "**Mars Vulpes**", polisiye edebiyatının ödüllü yazarı **Suat Duman** çocuklar için yazdı. Dizinin bu ikinci romanında kahramanımız, ona meydan okuyan mektupların peşine düşüyor. Macerasında ona yakın arkadaşları eşlik ediyor. Kararlılık, akıl yürütme, mücadele ve dayanışma temalarına ustalıkla değinen roman, zorluklar karşısında mizah ve eğlence duygusunun önemini hatırlatıyor.

Kardeşi Leyla'nın durmak bilmeyen yürüme denemelerinden yorgun düşen Mars Vulpes, yakın arkadaşları Güneş ve Cemil'le, okullarında sergilenen tiyatroyu izlemek ister. Ancak macera yine peşini bırakmaz: Tiyatro oyunundaki gizemli soruyu, Mars Vulpes'e meydan okuyan imzasız mektuplar takip eder. Müdür de dahil olmak üzere tüm okul şimdi Jül Vern Kulübü'nün, gizemli bilmeceyi yazanın foyasını ortaya çıkarması için sabırsızlanmaktadır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Kardeşi Leyla'yla ilgilendiği için uykusuz kalan Mars bu durumdan ya da Leyla'dan şikâyetçi mi? Ev hayatındaki gelişmeler nedeniyle çocukların sosyal ve okul yaşamının etkilenmesi konusuna ne diyorsunuz? Olumsuz etkilerin ortaya çıkmaması için çocuklar aile hayatındaki değişimlerin dışında mı tutulmalı?
- 2- 3 arkadaş, Cemil, Güneş ve Mars'ın kişilik özellikleri neler? Birbirlerinden çok farklı oldukları halde onları yakın arkadaş yapan ortak nitelikler neler? Cemil, Güneş ve Mars'ın aile yaşantılarıyla ilgili neler öğreniyoruz?
- 3- Tiyatro oyununda gizemi çözmek için verilen ipuçlarına dayanarak, ilk anda siz 4 şüpheliden hangisinin suçlu olduğunu düşündünüz? Nedenlerinize birlikte açıklayın.
- 4- Geleneksel bir tiyatro oyunu ile karşılaştırıldığında interaktif oyun, oyunculara ve izleyenlere ne gibi farklılıklar sunuyor? Sizce romandaki gibi dedektiflik gerektirenler dışında başka hangi konularda interaktif tiyatro yapılabilir?
- 5- Mars'ın, Kuvayi Milliye'nin hiçbir nedenle hırsızlık yapmayacağı vurgusu günümüz için ne anlama gelebilir? Roman, Kurtuluş Savaşı döneminin hangi yüzünü düşündürüyor?
- 6- Kitapları ve özel eşyası çalındığı halde hırsız tarafından muhatap alınmaması, konunun çözümü için Mars'a meydan okunuyor olması, sizce Bartu'yu nasıl hissettiriyor? Bartu bir piyon mu?
- 7- Emrah'ın bilmeceyi zekâsıyla ilgili neler düşündürüyor? Bilmeceyi kolay hazırlanabilir türden mi? Mars neden zekice olan davranışı kurnazca olarak yorumluyor? Zeki ve kurnaz arasında ne fark var?
- 8- Bilmeceyi sahibinin Emrah olduğunu anladığında, Mars'ın onu yalnızca bir suçlu olarak görmeyip nedenlerini anlamaya çalışması ve ikinci şans vermek istemesi nasıl yorumlanmalı? Mars'ın yerinde olsanız Emrah'a yaklaşımınız ne olurdu?
- 9- Bilmeceyi çözüm sürecinde çocuklar nelerden yararlanıyor? Yazar, yapay zekâyı bu süreçte nasıl kullanmış? Teknolojinin kullanımıyla ilgili okura nasıl bir mesaj veriyor?
- 10- Sizce romandaki gibi bir gizemi çözmek için dedektiflik yapacak birinin hangi özelliklere sahip olması gerekir? Meraklı olan herkes dedektif olabilir mi?

- 11- Mars, Güneş ve Cemil gizemi çözme sürecinde çoğunlukla akıl yürütme becerisini mi, aklını kullanma yetisini mi kullanıyorlar? İki kavram arasında ne fark var?
- 12- Romanda, ipucunun başka bir kitaba değil de [Nutuk](#)'a saklanmış olmasının özel bir nedeni olabilir mi?
- 13- Yazarın anlatım dili ve üslubu için neler söylenebilir? Metinden örneklerle açıklayın.

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Yarışma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup diğerlerine sormak üzere farklı konularda romandakiler gibi bilmeceler hazırlasın. Yanıtları yazdıkları kâğıtları öğretmene versin. 4 ana takımdan oluşan turnuva grupları oluşturulsun. 3 kişilik gruplar kura çekerek kendi ana takımları içinde eşleşerek bilmecesini sorsun. Bilemeyen üçlü grup elensin. Her ana takımın kazananı yarı tura yükselerek diğer gruba bilmece sorsun. Son tura yükselen 2 grup arasındaki bilmece yarışması videodan canlı yayınlansın. Kazanan grup üyelerine “Meydan Senin” kurdelesini takılsın.
- **Oyun:** 4-5 öğrenci oyun kurucu ekip olarak ayrılınsın. Bu ekip, öğretmen dışında kimsenin bilmediği bir nesneyi okulda bir yere saklasın. Oyun kurucu ekip, nesneye giden yolu gösteren izlere ait yönlendirmeleri birkaç aşamalı olarak kurgulasın; hatta bulunduğu zaman şaka olduğu anlaşılan yanıltıcı izler de kullansın. Saklı nesneyi arayanlar, buldukları her hedefle bir sonrakine doğru iz sürsün. Böylece yanıltıcı izlere rağmen, adım adım hedefe ulaşan öğrenciler, saklı nesneyi ortaya çıkarsınlar. Bakalım, hem oyun kurucuların hem de iz sürücülerin dedektiflik becerileri ne düzeyde?
- **Pandomim:** Öğrenciler ikili gruplara ayrılınsın. Her grup romanda saptadıkları bir temayı 20 saniye içinde hareketlerle diğerlerine anlatsın. 20 saniyede hangi tema olduğu bulunamamışsa 10 saniye daha eklensin; yine bulunamazsa anlatan grup eksi 2 puan alsın. Bilen grup(lar) artı 5 puan alsın. Temanın romanın neresinde, hangi karakterlerce işlendiğini anlatamayan grup da teması anlaşılmış bile olsa eksi 2 puan alır. Böylelikle romanda yer almayan temaların anlatılması önlenir. Bütün grupların temalarını paylaştıktan sonra en yüksek puan toplayan gruplar zafer dansı yapsın.
- **Atölye:** Romanda Mars'ın kardeşiyle örnek bir ilişkisi var. Öğrenciler, “kardeşlik” kavramını çalışmak üzere birbirini görebilecek şekilde yerleşsin. Önce her öğrenci küçük kâğıtlara bu kavramla ilgili üstünde düşünülmesini istediği soruları yazsın. Örnek: Kime kardeş denir, kardeşlik için kan bağı şart mı, bu sözcük hangi duyguları çağırır, kan bağı kardeşlik ilişkisine ne kazandırır, kardeşliğin el kitabı yazılsa hangi ilkeleri içerir, kültürlerin kardeşlik algısı ne vb... Sonrasında kâğıtlardaki sorular ele alınarak her biri topluca tartışılsın. Bir moderatör yönetiminde gerçekleştirilecek arama atölyesinin sonunda paylaşılan görüşler derlensin.
- **Bilmece:** Sınıfta ilgi alanı tarih olan 3-4 öğrenci, dünya tarihiyle ilgili 8-10 bilmece hazırlasın ve yanıtlarını öğretmene iletсин. Bilmecelerin her biri, diğer öğrencilerden oluşan gruplardan birine kura yöntemiyle dağıtılsın. Saptanan sürede bilmeceyi çözen grup üyeleri önceden hazırlanan yıldızlı, parlak ve büyük “Bravoooo” rozetlerini yakalarına taksın. Çözemeyen ya da yanlış cevaplayan grup üyeleri siyah “Tühhhh” rozetlerini taksın. Tek cevap hakkı olan bu etkinlik sonunda grupların ve grup üyelerinin rozetli fotoğrafları “Sana Meydan Okuyorum” sergisinde paylaşılsın.
- **İtiraf sepeti:** Sınıfta bir köşeye içindikilerin görünmeyeceği, üstünde “Dök içini rahatla” yazan bir sepet koyun. Sepet bir hafta süreyle herhangi bir konuda öğrencilerin itirafları için kullanılsın. İlk hafta konu “kardeş meselesi” olsun. İsteyenler kardeşleriyle ilgili önceden küçük kâğıtlara yazdıkları yakınma ya da övgülerini isimsiz olarak gizlice sepete atsın. Bir hafta sonunda sepetteki kâğıtlar birer birer okunarak empati yapılsın ve sorunlu bir durum varsa çözüm yolları önerilsin. Her hafta, sınav stresi, ebeveyn baskısı, arkadaşla sorun, akran zorbalığı gibi başka bir başlık sepete konu olsun ve tartışılsın. Böylece hem sorunları olanlar yalnız olmadıklarını anlasın, hem de çözüm yolları bulsun.
- **Tasarım:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup okul yaşamı ya da arkadaşlık konularında ünlü bir sözü ya da dizeyi resim, şiir, karikatür, fotoğraf, yazı vb. kullanarak oluşturduğu bir kolaj tasarımı anlatsın. Bu çalışmada amaç en yaratıcı, en farklı, en zengin uygulamayı gerçekleştirmek, söz ya da

dizeyi çarpıcı bir düşünsellikle derinleştirmektedir. Kolaj tasarımlar “Sana Meydan Okuyorum” duvarında sergilensin.

- **Canlandırma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup dedektiflik-polisiye türünde bir kitap ya da film belirlesin. Grubun temsilcisi belirledikleri kitap ya da filmi 30 saniye içinde “sessiz sinema” yöntemiyle diğer gruplara anlatmaya çalışsın. En çok bilen gruplar sessiz alkışlarla ve pandomim tezahüratla ödüllendirilsin.
- **Örnekleme:** Sınıfça çalışarak yazarın romanda gönderme yaptığı, hatırlattığı ünlüleri, olayları, tarihi gerçekleri tarayın. Bu unsurların değerini, romana ne kattığını, yazarın bunları neden kullandığını tartışın.